

**STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W ZAKRESIE DZIAŁAŃ OSŁONOWYCH W ZWIĄZKU
Z ROZPRZESTRZENIANIEM SIĘ WIRUSA SARS-COV-2**

Analizowany projekt ustawy jest kolejnym dokumentem określanym mianem „tarczy antykryzysowej”. Dotychczas uchwalono dwa tego rodzaju pakiety przepisów, aktualnie procedowane są dwa kolejne, w tym ten będący przedmiotem niniejszego stanowiska. Z jednej strony należy zatem docenić fakt, że prawodawca nie ustaje w wysiłkach, jeśli chodzi o legislacyjną odpowiedź na kryzysową sytuację wywołaną pandemią koronawirusa, z drugiej jednak po stronie głównych adresatów projektowanych regulacji, czyli przedsiębiorców, pojawia się pewne wrażenie chaosu, spotęgowane dodatkowo poziomem skomplikowania niektórych z przewidzianych w kolejnych „tarczach” rozwiązań oraz uwzględnianiem w tych aktach przepisów niezwiązanych bezpośrednio z przeciwdziałaniem gospodarczym skutkom pandemii. Każda z „tarcz” ma swoje mocne i słabe strony – ta obserwacja dotyczy również przedmiotowego projektu. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców uważa część zawartych w nim rozwiązań za absolutnie właściwe, jednocześnie chciałby podkreślić swoje wątpliwości co do niektórych z projektowanych regulacji i wyrazić konieczność uzupełnień w pewnych zakresach.

Z pewnością jedną z istotniejszych zalet omawianego projektu są wprowadzone do niego przepisy odnoszące się do zatrudniania cudzoziemców. Przewidują one bowiem, że w przypadku zmiany warunków wykonywania pracy przez cudzoziemca na podstawie regulacji specustawy COVID-owej, cudzoziemiec może w dalszym ciągu wykonywać pracę na tych zmienionych warunkach bez konieczności ubiegania się o nowy tytuł do wykonywania pracy. Proponowane regulacje w istotnym stopniu ułatwią korzystanie z instrumentów przewidzianych w pierwotnej „tarczy” podmiotom zatrudniającym cudzoziemców. W szerszej perspektywie, można byłoby je uznać za pretekst do dyskusji o trwałej zmianie przepisów w tym zakresie. ZPP od lat postuluje, by zmiana warunków zatrudnienia (np. zmiana stanowiska pracy, zmiana wynagrodzenia etc.) nie powodowała konieczności zmiany w tytule do wykonywania pracy przez cudzoziemca. Co więcej, wielokrotnie proponowaliśmy, by również zmiana miejsca zatrudnienia nie wiązała się z potrzebą rejestrowania nowego oświadczenia, czy zmiany/wydania

nowego zezwolenia. W ten sposób, każdy z tytułów do podjęcia przez cudzoziemca zatrudnienia stałby się w istocie po prostu upoważnieniem do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z pewnością za zasadne należy uznać również przepisy dotyczące rozszerzenia zwolnienia ze składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców. Zgodnie z proponowanymi regulacjami, zwolnieniem objęci byłiby również ci płatnicy własnych składek, którzy osiągnęli przychód wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej, lecz ich dochód z tej działalności w lutym 2020 roku nie był wyższy niż 7000 zł. Tym samym, zakres tego zwolnienia został rozszerzony również o te podmioty, które osiągają stosunkowo wysokie przychody, przy jednocześnie znacznie niższych realnych dochodach. Jest to zbieżne z naszym podstawowym postulatem możliwie najbardziej powszechnego zwolnienia przedsiębiorców z sektora MSP ze składek na ubezpieczenia społeczne, w związku z czym oceniamy tę propozycję pozytywnie.

Na aprobatę zasługują również przepisy odnoszące się do szeroko pojętej elektronizacji procedur, szczególnie sądowych. W naszym przekonaniu, system sądownictwa powinien w możliwie najszerszym stopniu korzystać z dostępnych rozwiązań technologicznych. Tym samym, rozwiązania przewidziane w projekcie, takie jak m.in. możliwość wnoszenia do sądu powszechnego pism za pośrednictwem platformy ePUAP powinny być utrzymane również w „normalnym” czasie po epidemii.

W toku przeprowadzonych z członkami konsultacji udało nam się ponadto wypracować szereg szczegółowych uwag przedstawionych poniżej.

Nie ulega wątpliwości, że szczególnie w obecnej sytuacji utrzymywanie w stałej działalności zakładów z określonych sektorów wydaje się być kluczowe. Stąd też pojawiają się sygnały o konieczności zapewnienia osobom zatrudnionym we wpisanych do wykazu przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym podmiotach, których przedmiotem działalności jest wytwarzanie i dystrybucja m.in. produktów leczniczych i wyrobów medycznych, dostępu do badań na obecność wirusa SARS-CoV-2, finansowanych ze środków budżetu państwa. Podkreśla się szczególną wagę uwzględnionych w powyższym katalogu przedsiębiorstw – utrzymanie płynności ich funkcjonowania jest istotne z punktu widzenia szeroko pojętego bezpieczeństwa Polski, szczególnie w świetle trudnej sytuacji epidemiologicznej.

Przedstawiony projekt zawiera kilka istotnych modyfikacji przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne, ważnych szczególnie z punktu widzenia wdrażania sieci 5G w Polsce. Wśród proponowanych przez projektodawcę regulacji znajduje się m.in. postulat, zgodnie z którym zwycięzcy postępowań

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

selekcyjnych i przydziału częstotliwości mieliby dowiadywać się o wymaganiach dotyczących bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług dopiero na etapie wydania decyzji rezerwacyjnej (określenie wspomnianych wymogów miałyby stanowić jej część). Już sama ta konstrukcja wydaje się być dyskusyjna (wszak informacja o wszelkich wymogach i zobowiązaniach powinna być dostępna uczestnikowi postępowania jeszcze przed przystąpieniem do niego), prawdziwie zaskakująca staje się jednak w połączeniu z propozycją, by Prezes UKE miał z urzędu unieważniać postępowania, jeśli projekt rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości opublikowany wraz z ogłoszeniem o przetargu, aukcji albo konkursie, nie zawiera opisanego powyżej elementu. Tym samym, projektodawca pragnie wprowadzić dodatkowy wymóg do postępowania aukcyjnego, zastrzegając że jego niezrealizowanie w ramach toczącego się już postępowania, skutkować winno jego unieważnieniem. Tego rodzaju konstrukcja wydaje się być trudna do obrony i może spowodować istotne opóźnienia w uruchomieniu sieci 5G w Polsce.

Uwagę należy zwrócić również na przepisy odnoszące się do zmian w zakresie wysokości zabezpieczeń finansowych w ramach giełdowego rynku energii i gazu. Proponuje się bowiem ograniczenie ich (w określonych wypadkach) do 50% wartości wymaganych depozytów zabezpieczających transakcje. Nie ulega wątpliwości, że wyjątkowa sytuacja, w jakiej się znajdujemy, wymaga uelastycznienia zasad związanych z zabezpieczeniami, jednocześnie należy pamiętać o konieczności ochrony pewności obrotu. Zasadna wydawałaby się zatem debata nad wymaganym poziomem zabezpieczeń z uczestnictwem szerokiego wachlarza podmiotów funkcjonujących na rynku, tak aby możliwe było wypracowanie w tym zakresie kompromisowych rozwiązań, zachowujących balans pomiędzy bezpieczeństwem obrotu a pożądaną elastycznością systemu zabezpieczeń.

Wśród zgłoszonych szczegółowych uwag pojawił się również postulat umożliwienia przeprowadzenia w trybie egzaminu na prawo jazdy dla kierowców zawodowych – części teoretycznej w formule online oraz części praktycznej z zachowaniem obowiązujących przepisów sanitarnoepidemiologicznych. W odniesieniu do przepisów elektronicznych określone procesy pojawia się postulat, by przekazywanie projektów umów lub zmian w umowach oraz powiadomień określonych w art. 5 ust. 5 i 6 ustawy Prawo energetyczne, mogło następować z użyciem środków komunikacji elektronicznej w szerzej opisanej grupie okoliczności – tj. również po udostępnieniu przez odbiorcę adresu poczty elektronicznej, oraz z uwzględnieniem możliwości wyrażenia przez odbiorcę zgody z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Powtarzają się również głosy dot. jednoznacznego dopuszczenia możliwości sprzedaży

napojów alkoholowych przez Internet, czyli de facto dostosowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do warunków współczesnych, w których coraz więcej umów sprzedaży zawieranych jest na odległość.

Projekt nie uwzględnia ponadto podnoszonych już postulatów dotyczących wprowadzenia tymczasowości przepisów obniżających limit pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego (regulacje te oceniamy jak najbardziej negatywnie, jednak skoro już są, to wydaje się że powinny obowiązywać w ściśle określonym czasie i tracić moc np. po upływie 120 dni od dnia wejścia w życie). Aktualne pozostają również uwagi do innych elementów pierwotnej „tarczy”, w tym m.in. uporządkowanie kwestii dopłat do wynagrodzenia postojowego (w obecnej praktyce przedsiębiorcy, którzy pragną skrócić okres porozumienia z pracownikami i przywrócić ich do pracy, otrzymują z urzędów pracy sygnały o wycofaniu wsparcia za cały okres porozumienia), czy kwestia możliwości skorzystania z dopłaty z PFRON na poczet zatrudnionych pracowników z orzeczeniem o niepełnosprawności w sytuacji, gdy są oni objęci wynagrodzeniem postojowym dofinansowanym ze środków publicznych.

Reasumując, przedstawiony projekt ustawy zawiera szereg propozycji godnych pochwały, jednak przynajmniej część przepisów w nich zawartych budzi istotne wątpliwości. Tym samym, cały pakiet „tarcz” wymaga dalszych prac ukierunkowanych na kompleksowe uwzględnienie uwag spływających do prawodawcy od partnerów społecznych.